

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Наталія БОНДАРЕНКО

«28» серпня 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Освітній рівень: другий (магістрський)

Галузь знань: " Управління та адміністрування "

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

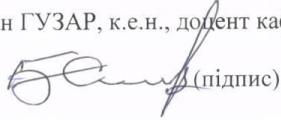
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Факультет: : економіки, та підприємництва

Умань – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа ,страхування та фондовий ринок » освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування. Умань: Уманський НУ, 2025.21с.

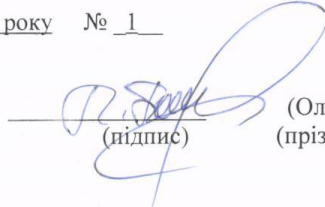
Розробник: Богдан ГУЗАР, к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

 (підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від. 28 серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

 (Олена ПРОКОПЧУК.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ 28 ” серпня 2025 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету економіки та підприємництва
Протокол від. 29.08, 2025 - року № 1

Голова

(підпис)

(Руслан МУДРАК)
(прізвище та ініціали)

“ 29 ” 08 -2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин — 150		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3,8 самостійної роботи здобувач вищої освіти – 7,7	Освітній рівень: «Магістр» Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування»	24 год.	8 год.
		Практичні	
		26 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		100 год.	138 год.
		Вид контролю	
		екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Бюджетний менеджмент» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська система та страхування» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Мета вивчення дисципліни - формування у здобувачів системи знань про предмет, методи, принципи, сутність і складові бюджетного менеджменту, функції органів оперативного управління бюджетом, прийомів і методів, які використовують ці органи в процесі управління бюджетними ресурсами і відносинами та набуття практичних навичок щодо їх практичної реалізації.

Завдання дисципліни:

- формування у здобувачів вищої освіти вміння використовувати необхідну бюджетну термінологію;
- вивчення сутності бюджетної системи України та принципів її побудови;
- ознайомлення із структурою бюджетного процесу та методологією бюджетної діяльності;
- застосування управлінської методології у межах формування системи економічних підходів до раціоналізації вітчизняного бюджетного процесу;
- формування навиків роботи із нормативно -законодавчими та інструктивними матеріалами;

- ознайомлення їх завданнями, функціями і структурою органів оперативного управління бюджетом;
- засвоєння теоретичних основ організації та управління бюджетним процесом;
- оволодіння інструментарієм управління бюджетними ресурсами та бюджетними відносинами;
- формування теоретичних і практичних знань стосовно організації виконання дохідної та видаткової частин бюджету;
- оволодіння навичками з обліку виконання бюджету та складання бюджетної звітності та вміння їх використовувати;
- оволодіння методами контрольної роботи щодо виконання бюджетів усіх рівнів та вміння їх використовувати в практичній діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є система управління виконанням бюджетів усіх рівнів та бюджетними відносинами в процесі складання, затвердження, виконання, обліку, звітності та контролю за всіма бюджетними процесами та відносинами.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми: вивчення змісту навчальної дисципліни базується на освоєнні навчальних дисциплін:

Пререквізити	Постреквізити
Методологія наукових досліджень	Підсумкова атестація
Фінансовий менеджмент	Кваліфікаційна робота магістра
Податковий менеджмент	
Страховий менеджмент	
Бюджетна система	
Основи наукових комунікацій іноземними мовами	
Виробнича практика	

Вивчення навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК01	Здатність здійснювати аналіз бюджетної політики держави та обґрунтовувати напрями	ПРН 03	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

	її удосконалення.	ПРН04	Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері бюджетного менеджменту
ЗК04	Здатність вирішувати складні завдання та проблеми у сфері бюджетного менеджменту	ПРН12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері бюджетного менеджменту та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
		ПРН 13	Оцінювати ступінь складності завдань при бюджетному плануванні та опрацюванні його результатів
		ПРН 14	Використовувати фундаментальні знання з бюджетного менеджменту у поєднанні з управлінським та методичним інструментарієм з метою здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК03	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері бюджетної політики та бюджетного менеджменту .	ПРН 03	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. .
		ПРН04	Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК 10	Здатність використовувати фундаментальні знання з бюджетного менеджменту для прийняття управлінських рішень в аграрному секторі економіки	ПРН12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері бюджетного менеджменту та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, нормативно - законодавчих та етичних аспектів.
		ПРН 13	Оцінювати ступінь складності завдань та проблем при бюджетному плануванні діяльності та опрацюванні його результатів
		ПРН 14	Використовувати фундаментальні знання з бюджетного менеджменту у поєднанні з управлінським та методичним інструментарієм з метою здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Бюджетний менеджмент», наведено в табл. 2.2; 2.3.

Таблиця 2.2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Бюджетний менеджмент»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	сутності бюджетних категорій та складових бюджетного менеджменту, бюджету як об'єкта управління, бюджетне поточне, оперативне та стратегічне планування, облік, звітність і контроль	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і практичних ситуацій, самонавчання на платформі Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних кросвордів, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	наукових теорій управління бюджетом в системі бюджетного менеджменту, зарубіжні концепції		
1.3	критичне осмислення основних завдань, принципів, видів та методів бюджетного планування та управління бюджетами усіх рівнів в системі бюджетного менеджменту		
1.4	змісту, інструментарію та основ бюджетного планування, складання відповідних бюджетних документів, управління дохідною та видатковою частинами бюджету; їх облік, звітність та контроль; зарубіжного досвіду складових бюджетного менеджменту.		
2	Уміння/навички:		
2.1	здійснювати розрахунки, аналізувати та обґрунтовувати показники соціально - економічного розвитку та визначати обґрунтованість їх формування і взаємозв'язок між ними, а також ступінь виконання основних завдань при складанні та управлінні бюджетами;	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через платформу Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних кросвордів, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	здійснювати підготовку пакету документів, що застосовуються в процесі виконання бюджетів, ведення бюджетного обліку і звітності цих показників та бюджетний контроль за ними.		
2.3	оцінювати ефективність- складових бюджетного менеджменту та прийняття обґрунтованих управлінських рішень		

3	Комунікація:		
3.1	переконливе донесення до фахівців і нефахівців сутності складових бюджетного менеджменту, інформації, ідей, проблем та їх рішень в системі управління бюджетними коштами	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.2	презентація взаємоув'язків планування, обліку і звітності в системі управління бюджетами, враховуючи усі складові. бюджетного менеджменту		
3.3	здатність презентувати результати здійснених розрахунків, ефективно формувати комунікаційну стратегію бюджетного менеджменту та здатність до професійної діяльності		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	розуміння особистої відповідальності за прийняті рішення та рекомендації у сфері бюджетного менеджменту, які можуть суттєво вплинути на виконання бюджетів і прийняття управлінських рішень	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.2	здатність самостійно приймати стратегічні та оперативні управлінські рішення з виконання бюджетів, що впливають на формування дохідної і видаткової частин, враховуючи глобальні ринкові умови та трансформаційні зміни і євроінтеграція.		

Таблиця 2.3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 03	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання на платформі Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 04	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання

	професійних та наукових завдань в сфері бюджетного менеджменту	заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері бюджетного менеджменту та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 13	Оцінювати ступінь складності завдань при бюджетному плануванні та опрацюванні його результатів	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, самонавчання	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація бізнес-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 14	Використовувати фундаментальні знання з бюджетного менеджменту у поєднанні з управлінськими та методичним інструментарієм з метою здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки.	Інтерактивні заняття, самонавчання через конспекти та посібники, на платформі Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту.

Тема 1. Сутність і складові бюджетного менеджменту.

- 1.Нормативно - правове забезпечення управління бюджетними ресурсами в системі бюджетного менеджменту.
- 2..Сутність бюджетного менеджменту та його роль у бюджетному процесі.
- 3.Об'єкт, суб'єкти та предмет бюджетного менеджменту.

4. Органи управління бюджетом.
5. Складові бюджетного менеджменту.

Topic 2. The essence and the structure of the state budget as an object of management.

1. The essence of the state budget of Ukraine, its structure and functions.
2. Budgetary system and budgetary construction.
3. Revenues and expenditures of the state budget.
4. Budget deficit.
5. Financial provision and state support of the agricultural sector in the structure of state budget expenditures.

Тема 3. Органи оперативного управління бюджетом.

1. Класифікація органів оперативного управління бюджетом.
2. Міністерство фінансів України – центральний орган виконавчої влади в сфері фінансової діяльності.
3. Державна служба казначейства, її призначення та функції.
4. Державна аудиторська служба України.
5. Рахункова палата України, її призначення та функції.
6. Державна податкова служба України, її призначення та функції.
7. Регіональні, галузеві та інші органи оперативного управління бюджетом.

Тема 4. Бюджетне планування .

1. Сутність та організація бюджетного планування.
2. Принципи, завдання, види та методи бюджетного планування.
3. Специфіка застосування програмно- цільового методу(ПЦМ).
4. Попередній етап до складання проекту бюджету України.
5. Порядок і терміни складання, розгляду і затвердження Державного бюджету.
6. Закон України «Про Державний бюджет» та його зміст.
7. Порядок і терміни складання, розгляду та затвердження місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації.
8. Бюджетний регламент.
9. Інформаційне забезпечення планування доходів і видатків бюджету.
10. Специфіка планування та види бюджетної підтримки аграрного сектору економіки України.
11. Кошторисне планування.

Змістовний модуль 2. Структурні компоненти бюджетного менеджменту.

Тема 5. Виконання бюджету.

1. Поняття, принципи виконання бюджету та органи, що забезпечують його виконання.
2. Бюджетний розпис, як основа виконання бюджету. Бюджетна класифікація доходів і видатків, її роль у бюджетному процесі.
3. Система справляння доходів до бюджету в Україні. Документооборот, пов'язаний з мобілізацією доходів.
4. Бюджетне фінансування, його організація, принципи та розпорядники коштів.
5. Методи та види фінансування з Державного бюджету.
6. Види державної підтримки розвитку аграрного сектору економіки України.
7. Організація фінансування з місцевого бюджету.
8. Касове виконання бюджету за доходами і видатками.
9. Регулювання міжбюджетних потоків.

Тема 6. Облік виконання бюджету.

1. Організація і завдання обліку виконання бюджету.
2. План рахунків бухгалтерського обліку та його структура.
3. Баланс виконання бюджету.
4. Облік грошових коштів бюджету.

- 5.Облік доходів бюджету.
- 6.Облік видатків бюджету.
- 7.Визначення результатів виконання бюджетів.
- 8.Особливості обліку виконання бюджетів територіальних громад.

Тема 7. Звітність про виконання бюджету.

- 1.Організація, види, форми та періодичність бюджетної звітності.
- 2.Звітність розпорядників коштів про використання бюджетних коштів. Склад, терміни і порядок їх подання.
- 3.Звітність органів Державного казначейства про виконання Державного бюджету. Склад, терміни і порядок їх подання.
- 4.Звітність фінансових органів про виконання місцевих бюджетів. Склад, терміни і порядок їх подання.
- 5.Порядок розгляду та терміни затвердження звіту про виконання бюджету держави (рішення про місцеві бюджети)..

Тема 8. Бюджетний контроль.

- 1.Сутність та призначення державного фінансового контролю
- 2.Органи бюджетного контролю, їх завдання, функції, структура та повноваження.
- 3.Порядок планування й проведення ревізій та перевірок органами Державної аудиторської служби України (Офісом державного фінансового контролю).
- 4.Контроль ефективності використання бюджетних коштів Рахунковою палатою України.
- 5.Податковий та митний контроль.
- 6.Ревізії, перевірки та їх класифікація.
- 7.Оформлення результатів ревізії та перевірки і їх реалізація.

Тема 9. Світовий досвід бюджетного менеджменту.

- 1.Бюджет у контексті світової фінансової думки.
Етимологія терміну "бюджет". Альтернативні визначення бюджету. Бюджет у контексті світової фінансової думки. Ринкове господарство і державний бюджет.
- 2.Сучасні технології бюджетного менеджменту. Фінансово-управлінські технології формування бюджету. Бюджетування на нульовій основі і метод "витрати-вигоди". Бюджетне прогнозування. Оптимізація бюджетного дефіциту. Управління державним боргом.
- 3.Організація бюджетного контролю в демократичному суспільстві. Транспарентність і контроль ефективності. Податковий контроль корпорацій. Бюджетний аудит.
- 4.Бюджетний менеджмент в різних країнах як ефективний важіль подолання криз та сталого розвитку економіки.
- 5.Зарубіжний досвід організації бюджетного менеджменту в аграрній галузі України

Тема 10. Бюджетне фінансування агропромислового комплексу України.

- 1.Сутність, завдання та процедура бюджетного фінансування АПК України в умовах воєнного стану.
- 2.Ефективність та результативність бюджетного фінансування АПК України.
- 3.Зарубіжний досвід бюджетного фінансування АПК.
4. Проблеми та перспективи розвитку державної фінансової підтримки розвитку АПК України в повоєнний період.

4. Орієнтована структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
		у тому числі		у тому числі

	усього	л	п	с.р.	усього	л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту								
Тема 1. Сутність і складові бюджетного менеджменту	16	2	2	12	16	1	0,5	14,5
Topic 2. The essence and the structure of the state budget as an object of management	16	2	2	12	16	1	0,5	14,5
Тема 3.Органи оперативного управління бюджетом (гостьовий лектор - начальник Уманського управління Державної казначейської служби України Черкаської області Білик Н.О.)	16	3	2	11	16	1	0,5	14,5
Тема 4. Бюджетне планування	17	4	4	9	17	1	0,5	15,5
Разом за змістовним модулем 1	65	11	10	44	65	4	2	59
Змістовний модуль 2. Структурні компоненти бюджетного менеджменту								
Тема 5. Виконання бюджету (гостьовий лектор - заступник начальника управління - начальник відділу обслуговування розпорядників та інших клієнтів Байда Т.А.	15	3	4	8	15	1	0,5	13,5
Тема 6. Облік виконання бюджету(гостьовий лектор - заступник начальника Уманського управління Державної казначейської служби України Черкаської області - начальник відділу звітності і обліку Піддубна Г.П.	14	2	4	8	14	1	0,5	12,5
Тема7.Звітність про виконання бюджету (гостьовий лектор -заступник начальника Уманського управління Державної казначейської служби України Черкаської області - начальник відділу звітності і обліку Піддубна Г.П.	14	2	2	10	14	1	0,5	12,5
Тема 8. Бюджетний контроль	14	2	2	10	14	0,4	0,2	13,4
Тема 9. Світовий досвід бюджетного менеджменту	14	2	2	10	14	0,4	0,2	13,4
Тема 10. Бюджетне фінансування	14	2	2	10	14	0,2	0,1	13,7

агропромислового комплексу України.								
Разом за змістовним модулем 2	85	13	16	56	85	4	2	79
Усього годин	150	24	26	100	150	8	4	138

5.ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
	денна	заочна
Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту		
Тема 1.Сутність та складові бюджетного менеджменту.	2	0,5
Завдання 1.Описати основні нормативно- правові і законодавчі акти, які регулюють управління складовими бюджетного менеджменту.	1	0,25
Завдання 2.Розкрити сутність бюджетного менеджменту, його завдання, предмет, об'єкт і суб'єкти та його роль у бюджетному процесі.	1	0,25
Завдання 3. Проаналізувати складові бюджетного менеджменту їх сутність та взаємозв'язок.		
Виконання практичних завдань і тести		
Topic 2. The essence and the structure of the state budget as an object of management	2	0,5
Task 1. Reveal the composition and structure of the Budget Code of Ukraine and the Law of Ukraine "On the State Budget". To reveal the essence of the budget, its structure and composition of income and expenses according to the Budget Code.	0,5	0,1
Task 2. Analyze the revenue part of the state and local budgets	0,5	0,2
Task 3. Analyze the expenditure part according to the state and local budgets		
Task 4. Determine the general budget deficit and sources of its financing	0,5	
Performance of practical tasks and tests. Analyze the structure of the state budget of Ukraine for the corresponding budget year by revenues and expenditures in the general and special funds, calculate the share of revenues in the total revenues of the general and special funds in accordance with the classification of revenues according to sections of the Budget Code	0,5	0,2
Тема 3.Органи оперативного управління бюджетом	2	0,5
Завдання 1. Розкрити види органів оперативного управління бюджетом.	0,3	0,1
Завдання 2. Основні завдання Міністерства фінансів України, його функції та права. Державна аудиторська служба, її функції та права. Державна служба казначейства, її призначення та функції. Рахункова палата України її призначення та функції. Податкова служба України її завдання, призначення та функції.	0,5	0,1
Завдання 3. Основні завдання, функції та права фінансових органів обласного рівня та їх структура. Міські та районні фінансові відділи	0,2	0,1
Завдання 4. Розкрити сутність галузевих органів управління бюджетними коштами. Розкрити структуру завдання та функції фінансово - економічного департаменту Міністерства аграрної політики та продовольства України.	0,5	0,1
Виконання практичних завдань і тести. Визначити до чий компетенції належать повноваження подані в методичних вказівках.		
Тема 4.Бюджетне планування	4	0,5
Завдання 1.Оцінювання показників, що визначають вектори бюджетного планування	1	0,1
Завдання 2.Сутність, завдання та методи бюджетного планування	1	0,1
Завдання 3.Програмно-цільовий метод бюджетного планування	1	0,1

Завдання 4.Визначення загальних засад та набуття практичних навичок у формуванні бюджетних запитів. Складання кошторису доходів і видатків бюджетної установи за кодами програмної, функціональної, відомчої і економічної класифікації. Планування бюджетних витрат на розвиток та підтримку аграрного сектора України.	0,5	0,1
Завдання 5.Порівняння підходів до здійснення фінансового вирівнювання доходної бази місцевих бюджетів. Сутність механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій. Міжбюджетні трансферти. Виконання практичних завдань і тести. Заповнити регламентовані терміни етапів та процедур бюджетного планування та Державні органи, відповідальні за здійснення етапів та процедур бюджетного планування. Поточний модульний контроль 1.	0,5	0,1
Всього за змістовним модулем 1	10	2
Змістовний модуль 2. Структурні компоненти бюджетного менеджменту		
Тема 5.Виконання бюджету	3	0,4
Завдання 1. Знайомство з основними законодавчо - нормативними та інструктивними документами, що застосовуються у процесі виконання бюджету. Бюджетний кодекс України. Закон України «Про Державний бюджет на відповідний рік». Кошторис доходів і видатків. Коди економічної класифікації. Паспорт бюджетної програми. Лімітна довідка.	1	0,2
Завдання 2. Виконання практичних завдань з виконання бюджету за доходами. Аналіз доходної бази за кошторисом та кодами.	1	0,1
Завдання 3. Виконання практичних завдань з виконання бюджету за видатками. Аналіз видатків за програмною та відомчою класифікацією. Виконання практичних завдань і тести. Визначити, які надходження зараховані до Державного бюджету та до місцевого бюджету. Визначити, до яких видів доходів, зараховані надходження до державного бюджету. Визначити, які видатки відносяться до державного бюджету та місцевих бюджетів.	1	0,1
Тема 6. Облік виконання бюджету	3	0,4
Завдання 1. Організація бухгалтерського обліку виконання бюджету	1	0,1
Завдання 2. План рахунків бухгалтерського обліку виконання бюджету	1	0,1
Завдання 3. Бухгалтерський облік операцій виконання бюджету	1	0,2
Виконання практичних завдань і тести. Зазначити, які первинні документи та облікові регістри використовують при обліку виконання державного і місцевих бюджетів України у відповідних органах.		
Тема 7.Звітність про виконання бюджету	4	0,5
Завдання 1. Види звітності та порядок їх складання та терміни представлення	1	0,1
Завдання 2. Знайомство зі складом звітності про виконання Державного бюджету України	1	0,1
Завдання 3. Знайомство зі складом звітності про виконання місцевих бюджетів	1	0,1
Завдання 4. Знайомство зі змістом та показниками звітності про виконання бюджетів. Основні форми звітності.	1	0,1
Виконання практичних завдань і тести. Згрупувати всі форми звітності про виконання Державного і місцевих бюджетів України за термінами їх підготовки та подання відповідними органами, організаціями, установами у розрізі варіантів.	1	0,2
Тема 8.Бюджетний контроль	2	0,25
Завдання 1. Органи контролю за дотриманням бюджетного законодавства	0,5	
Завдання 2. Здійснення контролю ДКСУ	0,5	0,1
Завдання 3. Здійснення контролю Рахунковою палатою України	0,5	0,15
Завдання 4. Види контролю та оформлення їх результатів.	0,5	

Виконання практичних завдань і тестових завдань. Визначте і зазначте, які органи здійснюють бюджетний контроль за виконанням бюджету та дотриманням бюджетного законодавства.		
Тема 9.Світовий досвід бюджетного менеджменту Завдання 1. Проаналізувати сучасні технології бюджетного менеджменту в зарубіжних країнах та їх адаптації в вітчизняні реалії. Завдання 2. Бюджетний, податковий та митний контроль в зарубіжних країнах. Виконання практичних завдань і тестових завдань . Поточний модульний контроль 2.	2 1 1	0,25 0,15 0,1
Тема 10. Бюджетне фінансування агропромислового комплексу України. Завдання 1. Розкрити сутність, завдання та процедури бюджетного фінансування АПК України. Завдання 2. Проаналізувати ефективність та результативність бюджетного фінансування АПК України Завдання 3. Вивчити і порівняти вітчизняний і зарубіжний досвід бюджетного фінансування АПК Завдання4. Розкрити проблеми та перспективи розвитку державної фінансової підтримки розвитку АПК України в повоєнний період Виконання практичних завдань і тестових завдань . Поточний модульний контроль 2.	2	0,2
Всього за змістовним модулем 2	16	2
Усього годин	26	4

6.ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ(НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО)
7.ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ (НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО)
8. САМОСТІЙНА РОБОТА

з/п	Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту			
1	Тема1.Сутність та складові бюджетного менеджменту	12	14,5
2	Topic 2. The essence and the structure of the state budget as an object of management	12	14,5
3	Тема 3.Органи оперативного управління бюджетом	11	14,5
4	Тема 4.Бюджетне планування	9	15,5
Разом за змістовним модулем 1		44	59
Змістовний модуль 2. Структурні компоненти бюджетного менеджменту			
5	Тема 5.Виконання бюджету	8	13,5
6	Тема 6.Облік виконання бюджету.	8	12,5
7	Тема 7.Звітність про виконання бюджету	10	12,5
8	Тема 8.Бюджетний контроль	10	13,4
9	Тема 9.Світовий досвід бюджетного менеджменту	10	13,4
10	Тема 10.Бюджетне фінансування агропромислового комплексу України	10	13,7
Разом за змістовним модулем 2.		56	79
	Разом	100	138

9. Індивідуальні завдання
Заочна форма навчання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання передбачає виконання контрольної роботи

Це завдання вимагає від здобувачів інтегрувати та використовувати свої знання з бюджетного планування , аналізу дохідної та видаткової частин бюджетів усіх рівнів, міжбюджетних трансфертів. Аналіз бюджетного управління бюджетним процесом та

його стадіями дозволяє здобувачам відчутти реальний процес бюджетного планування та розробки бюджетної стратегії, що включає дослідження бюджетного процесу та управління ним, обліку, звітності за виконанням бюджетів. Ці бюджетні показники Закону про бюджет дозволить покращити практичні навички здобувачів у бюджетному плануванні та складанні бюджетів та управління ними та підготувати їх до майбутніх управлінських ролей.

Рекомендації щодо виконання даного завдання наведено у Методичних рекомендаціях для виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Індивідуальне завдання здається не пізніше, ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозгова атака, «кейс-метод», ділові ігри, індивідуальні заняття із підготовкою презентацій та рефератів з використанням сучасних професійних програмних засобів, розв'язанням конкретних виробничих ситуацій; консультації з викладачами; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах самонавчання на основі конспектів, навчальних посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. В освітньому процесі лекційні заняття мають інтерактивний, тематичний та науково-пізнавальний характер..

Однією з форм сучасного навчального процесу є дистанційне навчання на платформі інформаційного освітнього середовища Moodle. Проведення даного виду навчання здійснюється в межах норм положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське модульне середовище освітнього процесу Moodle. Матеріали курсу «Бюджетний менеджмент» розміщені на платформі Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=141>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок здобувачів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet.

11 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.

В умовах кредитно-трансферної системи організації навчального процесу зміст навчальних дисциплін залежно від їх обсягу розподіляється в робочій програмі на змістові модулі.

Поточний модульний контроль з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» включає в себе дві модульні контрольні роботи з вивчених тем, які проводяться письмово у формі тестових завдань. Модульний контроль здійснюється після проведення усіх форм організації навчального процесу, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, з урахуванням часу, необхідного для перездач, незалежно від того, чи проводились з них лекції та практичні заняття.

Модульний контроль проводиться з використанням комп'ютерної техніки, в письмовій формі або, як виняток, у письмово-усній формі.

Для проведення модульного контролю формуються варіанти контрольних завдань, які повинні бути рівнозначними за складністю. Структура завдань, система та критерії оцінювання результатів їх виконання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни та доводяться до відома здобувачів на початку семестру.

Денна форма навчання. Поточний контроль.

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати аспірант за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Об'єктами *поточного контролю* знань здобувачів вищої освіти є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули здобувачі після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Встановлюється, що при вивченні навчальної дисципліни до моменту підсумкового контролю (екзамену) здобувач може набрати максимально 70 балів.

Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях оцінюється від 0 до 4 балів:

а) відповідь / виконання практичних завдань – 0-4 бали:

2. Виконання завдань для самостійної роботи здобувачів оцінюється 0- 2 бали :

а) складання тематичних кросвордів –0-0,5 бали;

б) підготовка презентації – 0-1 бали.

в) підготовка тестів за темою –0-0,5 бали

3. Модульний контроль містить 30 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,2 бали ($0,2 \times 30$ тестів) – 6 балів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем. Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни, встановлені викладачем.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах, публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю (екзамену) з дисципліни «Бюджетний менеджмент» є комбінованою: передбачає усну відповідь на три теоретичні питання, а також розв'язання практичних задач.. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів.

На підсумковому контролі (екзамені) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Заочна форма навчання. Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю - 70.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів є:

- 1.Активність роботи на практичних заняттях і виконання практичних завдань;
- 2.Виконання самостійної роботи, яка проводиться у вигляді тестового контролю в системі Moodle по питаннях винесених для самостійного опрацювання і оцінюється 0-2 бали.

1.При контролі роботи на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань продемонстрований у відповідях і завданнях та виступах на практичних заняттях.і оцінюється 0-2 бали.

Система оцінювання активності роботи:

а) змістовні відповіді та виконання практичних завдань - 0-2 бали

2.Система оцінювання виконання завдань поточного модульного контролю оцінюється : 0-3 балів.

На модульний контроль виноситься 30 тестових питань. За 1 вірно вирішене тестове питання здобувач отримує 0,1 бала.

Проводячи роботу з підготовки до виконання модульних завдань, здобувач самостійно здійснює систематизацію вивченого матеріалу, а також інших тем і питань для самостійного опрацювання, які включено до модуля.

Модульний контроль здійснюється у два етапи у вигляді письмової контрольної роботи 30 тестових завдань). Викладач, який проводить практичні заняття, формує тести. До модуля можуть включатися теми, які винесені для самостійного опрацювання.До складання модулів допускаються здобувачів, які не мають незадовільних оцінок чи невідпрацьованих пропущених практичних занять. Тривалість модульного контролю не повинна перевищувати дві академічні години.

Здобувачі, які з поважних причин не були допущені або не з'явилися на складання модульного контролю, допускаються до складання модульного контролю в установленому порядку.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах , публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю (екзамену) з дисципліни «Бюджетний менеджмент» є комбінованою: передбачає усну відповідь на три теоретичні питання, а також розв'язання практичних задач.. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів.

На підсумковому контролі (екзаміні) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

.Розподіл балів, які отримують здобувачі з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» (денна форма навчання , екзамен)

	Поточний (модульний) контроль												Бали за додатков у роботу	Підсумкови й контроль	Сума балів
	Змістовий модуль 1 (33 бали)						Змістовий модуль 2 (27 балів)								
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	ПМК 1	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	ПМК 2			
Сума балів, всього	6	6	5	5	5	6	5	4	4	4	4	6	10	30	100
Практичні заняття	4	4	3	3	3		3	2	2	2	2				
Самостійна робота	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2				

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти з навчальної дисципліни

«Бюджетний менеджмент» (заочна форма навчання)

	Поточний (модульний) контроль												Індивідуальне завдання	Бали за додаткову роботу	Підсумковий контроль	Сума балів
	Змістовий модуль 1 (13 балів)						Змістовий модуль 2 (22 бали)									
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	ПМК 1	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	ПМК 2				
Сума балів, всього	2	2	2	2	2	3	4	4	4	4	3	3	25	10	30	100
Практичні заняття							2	2	2	2	2					
Самостійна робота	2	2	2	2	2		2	2	2	2	1					

Однією з форм самостійної роботи для здобувачів освіти заочної форми навчання є виконання контрольної роботи. Контрольна робота складається з 2 теоретичних питань і 1 ситуаційного практичного завдання. Контрольна робота виконується здобувачем та захищається окремо від самостійної. Максимальна сума балів – 25.

Критерії оцінювання знань студентів при виконанні та захисті контрольної роботи

	1. Текст контрольної роботи	15 балів
1.1	Відповідність логічної побудови роботи назві теми, а також поставленим цілям і завданням, пропорційність змісту структури роботи	5
1.2	Правильність оформлення роботи (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок. Правильність оформлення списку використаних джерел.	
1.3	Повнота і відповідність висновків змісту контрольної роботи	
1.4	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми. Наявність та якість критичного огляду використаних літературних джерел. Самостійність суджень теоретичних категорій і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки здобувача – автора)	5
1.5	Правильність виконання практичного ситуаційного завдання, обґрунтованість висновків. Правильно вказані законодавчо-нормативні документи та інструктивні матеріали	5
	2. Захист контрольної роботи	10 балів
2.1	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати проведеного дослідження.	5
2.2	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання викладачів, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди	5

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- 1.Інструктивно-методичні матеріали для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «фінанси, банківська справа та страхування». Видавець «Сочинський М.М.». 2024. 50с. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140>.
- 2.Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «фінанси, банківська справа та страхування». Видавець «Сочинський М.М.». 2024. 32с. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140>.
- 3.Методичні вказівки для виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня заочної форми навчання спеціальності 072 «фінанси, банківська справа та страхування». Видавець «Сочинський М.М.». 2024. 25с. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140>.
- 4.Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 фінанси, банківська справа та страхування. . URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140>.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

- 1.Бюджетний менеджмент : практикум / уклад. : О.М. Грубляк, Б 98 Н.Я. Сокровольська. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 218 с.
- 2.Бюджетний менеджмент : підручник. В 2 ч..В.О. Онищенко, С.В. Онищенко, А.Ю. Бережна, О.М. Філонич ; за ред. В.О. Онищенка. К.: Знання України, 2023.Ч. 2. 799 с.
- 2.Бюджетний менеджмент: навчальний посібник в схемах і таблицях. С. В. Качула, Л. В. Лисяк, О.В. Добровольська. Дніпро: Монолит, 2022. 200 с.
- 3.Бюджетний менеджмент: навчальний посібник / Ватаманюк-Зелінська У.З., Ситник Н.С., Стасишин А.В., Круглякова В.В. Л.: Видавництво «Магнолія», 2021.511 с.
- 4.Бюджетний кодекс України.URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
- 5.Конституція України. Офіційний сайт Верховної Ради України.URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

6. Про Державний бюджет України на 2022 рік» Закон України №1928-IX. від 02.12.2021р.(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2022, № 3, ст.12) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2675-20#Text>.

7.Про державний бюджет України на 2023 рік. Закон №2629-VIII от 23.11.2022. URL: https://eurch.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T182629.html.

8.Про державний бюджет України на 2024 рік. Закон України № 3460-IX від 09.11.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-20#Text>

9.Про державний бюджет України на 2025 рік. Закон України № 4059-IX від 19.11.2024 (Редакція станом на 01.08.2025) . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text>

10.Бюджетна декларація на 2025-2027 роки · Постанова Кабінету Міністрів України від 28.06.2024 № 751 «Про схвалення Бюджетної декларації на 2025–2027 роки». URL: <https://www.google.com/search?q>

11 [Європейська хартія місцевого самоврядування](#). URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

Допоміжна

1..Гузар Б. С. Сучасний стан та напрями удосконалення бюджетного менеджменту в Україні. Ефективна економіка. 2021. № 7. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9074> (дата звернення: 31.07.2021).

2.Гузар Б. С. Бюджетний контроль як складова бюджетного менеджменту та напрями його удосконалення. Економіка та держава. 2021. № 7. С. 66–70.

3.Гузар Б.С., Трус О.М. Оцінка та аналіз бюджетної децентралізації в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.: Економічні науки. Вип. 98. Ч.2. Умань, 2021.С.89-110.

4.Гузар. Б.С. Сучасний стан та тенденції розвитку бюджетного менеджменту в Україні: колективна монографія «Забезпечення сталого розвитку національного господарства»: теорія, методологія та практика / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець«Сочінський М.М.»,2020. С.160-168.

5.Модернізація державної політики розвитку аграрної сфери України: виклики, шляхи вирішення : монографія / Гадзало Я. М., Гладій М. В., Саблук П. Т., Лузан Ю. Я. Київ : *Аграрна наука*, 2020. 330 с

6. Andersen A. L. Fiscal Transparency and Procyclical Fiscal Policy A. L. Andersen, L. H. W. Nielsen. Access mode : URL.http://web.econ.ku.dk/epru/Fiscal%20Transparency%20and%20Procyclical%20Fiscal%20Policy%20_jan_.pdf.

7. Kim J. Measuring Fiscal Decentralisation: Concepts and Policies.J. Kim, J. Lotz, H. Blochliger. Access mode : URL. http://www.oecd-ilibrary.org/governance/measuring-fiscal-decentralisation_9789264174849-en.

14.ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1.Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

2.Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>

3.Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

4.Офіційний сайт Державної казначейської служби України URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>

5.Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/>.

6.Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.

7..Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>.

15. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» або окремого її елемента відбувається відповідно до [Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті](https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x) (URL:<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

16. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент», здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (URL: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами вищої освіти будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам вищої освіти настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

17. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Зміни, внесені до робочої програми на 2025-2026 навчальний рік, охоплюють:

1. Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни;
2. Доповнені лекційні питання аграрного спрямування;
3. Оновлення переліку рекомендованої літератури.